

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 751/2017-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 20. decembra 2017 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Lajosa Mészárosa predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti WM Consulting & Communication, s. r. o., Sad A. Kmeťa 24, Piešťany, zastúpenej spoločnosťou Roman Kvasnica a partneri s. r. o., Žilinská 130, Piešťany, v mene ktorej koná advokát JUDr. Roman Kvasnica, ktorou namieta porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice-okolie v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 1241/2015, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť WM Consulting & Communication, s. r. o., odmieta ako zjavne neopodstatnenú.

Odôvodnenie:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 30. októbra 2017 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti WM Consulting & Communication, s. r. o., Sad A. Kmeť'a 24, Piešťany (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej spoločnosťou Roman Kvasnica a partneri s. r. o., Žilinská 130, Piešťany, v mene ktorej koná advokát JUDr. Roman Kvasnica, ktorou namieta porušenie základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Košice-okolie (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 1241/2015 (ďalej len „napadnuté konanie“).

Zo sťažnosti a z príloh k nej priložených vyplýva, že sťažovateľka podala 2. novembra 2015 okresnému súdu žalobu, ktorou sa proti [REDAKOVANÉ] domáhala zaplatenia sumy 1 713,09 € s príslušenstvom (konanie vedené okresným súdom pod sp. zn. 14 C 1241/2015). Sťažovateľka uvádza, že okresný súd ju 25. novembra 2015 vyzval na zaplatenie súdneho poplatku, ktorý uhradila 28. januára 2016. V ďalšom období bol okresný súd podľa tvrdenia sťažovateľky nečinný, a preto podala okresnému súdu 25. augusta 2016 *„žiadosť o rozhodnutie vo veci alebo vytýčenie termínu pojednávania“* a následne 6. decembra 2016 *„opätovnú žiadosť o rozhodnutie vo veci alebo vytýčenie termínu pojednávania, nakoľko odo dňa podania žaloby uplynula doba dlhšia ako 13 mesiacov“*.

Keďže okresný súd na žiadosti sťažovateľky nereagoval, podala 20. marca 2017 predsedníčke okresného súdu sťažnosť na prieťahy v konaní podľa § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Predsedníčka okresného súdu v reakcii na sťažnosť prípisom z 29. marca 2017 sťažovateľku informovala o procesných úkonoch vykonaných v napadnutom konaní

a zároveň vyhodnotila sťažnosť ako dôvodnú, keďže bola toho názoru, že obdobie od 9. júna 2016 do 28. marca 2017 bolo poznačené nečinnosťou zo strany okresného súdu. Sťažovateľka tvrdí, že informácie o vykonaných procesných úkonoch (nariadenie pojednávania na 21. apríl 2017 a predvolanie strán sporu na pojednávanie) uvedené v prípise predsedníčky okresného súdu sú nepravdivé. Podľa sťažovateľky sa v napadnutom konaní „*pojednávanie dňa 21. 04. 2017 nekonalo a porušovateľ od 09. 06. 2016 nevykonal do dnešného dňa žiaden úkon, keďže ako vyplýva z vyššie uvedeného k úkonom uvedeným v odpovedi zo dňa 29. 03. 2017 – vytýčenie pojednávania, zaslanie predvolania stranám konania a zaslanie výzvy na predloženie zmluvy o postúpení konania sťažovateľovi ako žalobcovi, reálne neprišlo*“.

Sťažovateľka zdôrazňuje, že v napadnutom konaní sa do dňa podania sťažnosti ústavnému súdu (t. j. takmer dva roky po podaní návrhu) neuskutočnilo ani jedno pojednávanie a okresný súd vo veci meritórne nerozhodol. Podľa sťažovateľky dochádza v napadnutom konaní k zbytočným priet'ahom, ktoré spôsobujú stav právnej neistoty „*ohľadom toho, či bude [REDAKOVANÉ] zaviazaný zaplatiť sťažovateľovi žalovanú pohľadávku. ... je neprípustné, aby rozhodovanie o žalobe na zaplatenie finančnej sumy, trvalo takmer 24 mesiacov... rozhodovanie o zaplatení peňažnej sumy je úkon, ktorý sa nevyznačuje právnou ani faktickou zložitost'ou a konania o zaplatenie peňažnej sumy tvoria bežnú súčasť rozhodovacej agendy všeobecných súdov...*“.

Na základe uvedených skutočností sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie rozhodol o nej nálezom, ktorým vysloví porušenie základného práva zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy a práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní, prikáže okresnému súdu vo veci konať bez zbytočných priet'ahov a prizná sťažovateľke úhradu trov konania v sume 374,81 €. Sťažovateľka si zároveň uplatňuje primerané finančné zadost'učinenie v sume 500 €, ktorého priznanie odôvodňuje najmä dĺžkou zbytočných priet'ahov v napadnutom konaní a nemajetkovou ujmovou vyplývajúcou z pocitu právnej neistoty a straty dôvery v efektívne poskytnutie súdnej ochrany v jej veci.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Sťažovateľka namieta, že postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 1241/2015 došlo k porušeniu jej základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná.

Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv neexistuje zásadnejšia odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98), čo umožňuje preskúmať ich namietané porušenie spoločne.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, alebo aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takúto možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05). Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na súde alebo na inom štátnom orgáne sa právna neistota neodstráni. K vytvoreniu želateľného stavu, t. j. stavu právnej istoty dochádza v zásade až právoplatným rozhodnutím súdu alebo štátneho orgánu. Preto k rešpektovaniu, resp. naplneniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nestačí, aby štátne orgány vec prerokovali, prípadne vykonali rôzne úkony bez ohľadu na ich počet (napr. I. ÚS 10/98, III. ÚS 224/05).

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu (napr. IV. ÚS 102/05, II. ÚS 387/06) sa ochrana základnému právu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušovanie tohto základného práva označenými orgánmi (v tomto prípade okresným súdom) ešte mohlo trvať. Ak v čase, keď sťažnosť bola doručená ústavnému súdu, už nemohlo dochádzať k namietanému porušovaniu označeného základného práva postupom všeobecného súdu, ústavný súd sťažnosť zásadne odmieta ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

V nadväznosti na uvedený právny názor ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva významnú preventívnu funkciu ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo a jeho účinky stále trvajú, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (m. m. IV. ÚS 225/05, III. ÚS 317/05, II. ÚS 67/06).

Zo zistení ústavného súdu pri príprave predbežného prerokovania sťažnosti vyplýva, že okresný súd v napadnutom konaní rozhodol vo veci samej rozsudkom č. k. 14 C 1241/2015-46 z 21. apríla 2017. Označené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 23. septembra 2017. V čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu (30. októbra 2017) bolo teda napadnuté konanie v merite veci už právoplatne skončené.

Z uvedeného vyplýva, že v čase podania sťažnosti ústavnému súdu už okresný súd svojím postupom v napadnutom konaní nemohol porušovať základné právo sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, keďže toto konanie bolo v tom čase už právoplatne skončené. Táto skutočnosť v súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu zakladá dôvod na odmietnutie sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

Na tomto základe ústavný súd sťažnosť sťažovateľky po predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. decembra 2017